

Rodičovská zodpovědnost - Německo

OBSAH

- 1 Co znamená pojem „rodičovská odpovědnost“ v praxi? Jaká jsou práva a povinnosti osoby s rodičovskou odpovědností?
- 2 Kdo obvykle nese rodičovskou odpovědnost vůči nezletilému?
- 3 Pokud rodiče nejsou způsobilí nebo si nepřejí nést rodičovskou odpovědnost vůči svým dětem, je možné místo nich jmenovat jinou osobu?
- 4 Jestliže jsou rodiče rozvedeni nebo žijí odděleně, jak se stanoví rodičovská odpovědnost pro budoucnost?
- 5 Jestliže se rodiče dohodnou na otázkách rodičovské odpovědnosti, jaké náležitosti musí splnit, aby tato dohoda byla právně závazná?
- 6 Jestliže se rodiče nedohodnou o otázkách rodičovské odpovědnosti, jaké jsou alternativní prostředky pro vyřešení sporu bez účasti soudu?
- 7 Jestliže se rodiče obrátí na soud, o jakých otázkách týkajících se nezletilého může soud rozhodnout?
- 8 Jestliže soud rozhodne o svěření dítěte do péče výlučně jednomu z rodičů, znamená to, že tento rodič může rozhodovat o všem, co se tohoto dítěte týká, aniž by to musel konzultovat s druhým rodičem?
- 9 Jestliže soud rozhodne o společné péči rodičů, co to v praxi znamená?
- 10 Na jaký soud nebo úřad je třeba se obrátit s žalobou přiznání o rodičovské odpovědnosti? Jaké náležitosti je nutno dodržet a jaké dokumenty je třeba předložit?
- 11 Jaké řízení se v těchto případech používá? Existuje zrychlené řízení?
- 12 Mohu získat právní pomoc na pokrytí nákladů řízení?
- 13 Je možno se odvolat proti rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti?
- 14 V určitých případech může být nezbytné obrátit se na soud, aby rozhodnutí ohledně rodičovské odpovědnosti vymohl. Jaký postup se v těchto případech použije?
- 15 Co bych měl učinit, aby bylo rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti, které bylo vydáno soudem v jiném členském státě, uznáno a vykonáno v tomto členském státě?
- 16 Na který soud v tomto členském státě bych se měl obrátit, chci-li napadnout uznání rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti, které bylo vydáno soudem v jiném členském státě? Jaký postup se v těchto případech použije?
- 17 Jaké právo použije soud v řízení o rodičovské zodpovědnosti, jestliže dítě nebo strany nežijí v tomto členském státě nebo mají různou státní příslušnost?

1 Co znamená pojem „rodičovská odpovědnost“ v praxi? Jaká jsou práva a povinnosti osoby s rodičovskou odpovědností?

Pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, které mají rodiče ve vztahu k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče. Rodiče mají povinnost a právo pečovat o své nezletilé dítě. Rodičovská péče zahrnuje péči o dítě a jeho majetek a zastupování dítěte; právo rozhodovat za dítě je proto v zásadě spojeno s **rodičovskou péčí**. Rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a povinnost poskytovat výživné na dítě.

2 Kdo obvykle nese rodičovskou odpovědnost vůči nezletilému?

Jak je již uvedeno k otázce 1, pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, které mají rodiče ve vztahu k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče; rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a placení výživného na dítě.

Společná rodičovská péče je v zásadě založena na tom, že:

1. se dítě narodí sezdaným rodičům;
2. se rodiče sezdají po narození dítěte;
3. rodiče prohlásí, že si přejí pečovat dítě společně (prohlášení o péči o dítě);
4. soud pro rodinné záležitosti (*Familiengericht*) rodičům svěří dítě do společné péče.

Prohlášení o péči o dítě musí být učiněno v náležitě právní podobě. To může provést Úřad péče o mládež (*Jugendamt*), notář, nebo v některých případech diplomatické mise v zahraničí. Pokud rodiče neučiní prohlášení o péči o dítě a nejsou spolu sezdaní, je dítě svěřeno do výhradní péče matky. Soud pro rodinné záležitosti může na návrh jednoho z rodičů svěřit dítě do společné péče oběma rodičům, pokud to není v rozporu s nejlepším zájmu dítěte. Má se za to, že společná rodičovská péče je v nejlepším zájmu dítěte, pokud druhý rodič neuvede důvody proč dítě do společné péče nesvěřit a pokud tyto důvody nejsou jinak zřejmé.

Německé právo předpokládá, že je obecně v nejlepším zájmu dítěte být ve styku s oběma rodiči, a dítěti proto zaručuje právo na styk s oběma rodiči. Oba rodiče mají proto právo a povinnost zachovávat styk se svým dítětem.

Právo na styk s dítětem dává rodičům především právo pravidelně své dítě vídat a hovořit s ním. Právo na styk zahrnuje kromě osobního styku, také kontakt elektronickou poštou a po telefonu.

Je obecně povinností obou rodičů zajistit výživné na dítě. Rodiče si mohou sami zvolit způsob, jak budou výživné na své dítě poskytovat. Mohou se například rozhodnout, že budou poskytovat výživné nepeněžitou formou, převážně v rodičovské domácnosti (ubytování, stravování, ošacení atd.).

3 Pokud rodiče nejsou způsobilí nebo si nepřejí nést rodičovskou odpovědnost vůči svým dětem, je možné místo nich jmenovat jinou osobu?

Pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, které mají rodiče ve vztahu k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče; rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a placení výživného na dítě (viz vysvětlení k otázce 1). Následující vysvětlení se týkají **rodičovské péče**.

Pokud nezletilý není v péči rodičů, například v případě úmrtí rodičů nebo v případě, že rodiče nejsou způsobilí zastupovat dítě v záležitostech souvisejících s nezletilým dítětem nebo jeho majetkem třeba proto, že byli zbaveni práva na péči o dítě, je nezletilému přidělen poručník. Poručníka určí soud pro rodinné záležitosti.

Pokud rodiče nejsou schopni zajistit určité aspekty rodičovské péče, jmenuje soud pro rodinné záležitosti nezletilému s ohledem na tyto aspekty opatrovníka (§1909 Občanského zákoníku [*Bürgerliches Gesetzbuch, BGB*]).

4 Jestliže jsou rodiče rozvedeni nebo žijí odděleně, jak se stanoví rodičovská odpovědnost pro budoucnost?

Pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, které mají rodiče ve vztahu k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče; rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a placení výživného na dítě (viz vysvětlení k otázce 1). Následující vysvětlení se týkají **rodičovské péče**.

Mají-li rodiče dítě ve společné péči a rozejdou se, je dítě i nadále v jejich společné péči bez ohledu na to, zda byli sezdaní. Soud pro rodinné záležitosti však může na návrh jednoho z rodičů dítě svěřit do výhradní péče jednomu z rodičů. Tomuto návrhu se vyhoví, jestliže s tím druhý rodič souhlasí a pokud dítěti není alespoň 14 let a více a nemá proti tomu námitky, nebo pokud se má za to, že zrušení společné péče a svěření dítěte do péče jednomu rodiči je v nejlepším zájmu dítěte. I když se rodiče rozvedou, přijímá se rozhodnutí tohoto druhu pouze na návrh jednoho z rodičů, pokud není ohroženo blaho dítěte.

5 Jestliže se rodiče dohodnou na otázkách rodičovské odpovědnosti, jaké náležitosti musí splnit, aby tato dohoda byla právně závazná?

Pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, které mají rodiče ve vztahu k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče; rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a placení výživného na dítě (viz vysvětlení k otázce 1). Následující vysvětlení se týkají **rodičovské péče a práva na styk s dítětem**.

Rozhodování o konkrétní organizaci společné péče je obecně na rodičích a její forma není nijak stanovena. Právně závaznou změnu ujednání ohledně rodičovské péče však nelze učinit dohodou; je nutné, aby o ní rozhodl soud pro rodinné záležitosti. Žijí-li rodiče odděleně, může jim s vypracováním vzájemně přijatelného plánu rodičovské péče pomoci Úřad péče o mládež (*Jugendamt*). Tento plán může být použit jako základ pro rozhodnutí soudu o rodičovské péči o dítě. Dohodnou-li se rodiče, že by dítě mělo být svěřeno do výlučné péče jednomu rodiči, mohou požádat soud pro rodinné záležitosti, aby právo na rodičovskou péči převedl.

Na organizaci styku s dítětem se rovněž rodiče mohou dohodnout a není pro to stanovena žádná závazná forma. Je-li ujednání zaznamenáno v rámci soudního řízení a schváleno soudem, je rovnocenné závaznému soudnímu rozhodnutí a v případě nutnosti je vymahatelné.

6 Jestliže se rodiče nedohodnou o otázkách rodičovské odpovědnosti, jaké jsou alternativní prostředky pro vyřešení sporu bez účasti soudu?

Nejsou-li rodiče schopni vyřešit své spory sami, mohou se obrátit Úřad péče o mládež nebo na dobrovolnickou podpůrnou službu pro blaho mládeže (*freie Jugendhilfe*). Tyto organizace poskytují rodičům poradenství a jsou jim nápomocny při překonávání potíží. Databáze těchto podpůrných služeb je k dispozici na adrese <http://www.dajeb.de> Rodičům může se nalezením přátelského řešení pomoci také mediace. Více informací o rodinné mediaci je k dispozici na adrese <http://www.bafm-mediation.de/>.

7 Jestliže se rodiče obrátí na soud, o jakých otázkách týkajících se nezletilého může soud rozhodnout?

Soudce může v závislosti na požadavku nebo návrhu v rámci daného řízení rozhodnout o všech otázkách týkajících se rodičovské péče (včetně navrácení dítěte), práva na styk dítětem a výživného na dítě. Úkolem soudce je nalézt každé fázi řízení takové řešení sporů, které bude přijatelné pro obě strany. Pokud se rodiče v určité záležitosti související s péčí o dítě, která je pro dítě důležitá, nemohou dohodnout, může soud také dát jednomu z rodičů pravomoc přijímat rozhodnutí v tomto ohledu sám (*Alleinentscheidungs befugnis*).

Je-li ohroženo blaho dítěte, může soud navíc kdykoliv z vlastního podnětu nařídít jakékoli opatření, které je nezbytné k odvrácení tohoto rizika.

8 Jestliže soud rozhodne o svěřením dítěte do péče výlučně jednomu z rodičů, znamená to, že tento rodič může rozhodovat o všem, co se tohoto dítěte týká, aniž by to musel konzultovat s druhým rodičem?

Pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, které mají rodiče vzhledem k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče; rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a placení výživného na dítě (viz vysvětlení k otázce 1). Následující vysvětlení se týkají **rodičovské péče a práva na styk s dítětem**.

S ohledem na rodičovskou péči tomu tak v zásadě je. Rodič, jemuž nebylo dítě svěřeno do péče, nemá právo se zapojovat do rozhodování. Má však právo na styk s dítětem a může požadovat informace o osobní situaci dítěte od druhého rodiče, je-li takový požadavek legitimní. Pokud dítě pobývá s rodičem, jemuž nebylo svěřeno do péče, a to buď na základě souhlasu rodiče, jemuž bylo svěřeno do péče, nebo na základě rozhodnutí soudu (např. v rámci uplatnění práva na styk s dítětem), může rodič, jemuž nebylo dítě svěřeno do péče, sám přijímat rozhodnutí týkající se každodenní péče o dítě (např. stravování).

9 Jestliže soud rozhodne o společné péči rodičů, co to v praxi znamená?

Pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, které mají rodiče vzhledem k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče; rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a placení výživného na dítě (viz vysvětlení k otázce 1). Následující vysvětlení se týkají **rodičovské péče**.

Mají-li rodiče dítě ve společné péči a žijí-li společně, musí dosáhnout vzájemně přijatelných rozhodnutí ve všech otázkách týkajících se rodičovské péče. Jestliže však rodiče žijí odděleně, musí tak činit pouze ve vztahu k otázkám, které jsou podstatné pro dítě. Rodič, s nímž dítě žije, má právo o každodenních záležitostech rozhodovat sám.

10 Na jaký soud nebo úřad je třeba se obrátit s žalobou přiznání o rodičovské odpovědnosti? Jaké náležitosti je nutno dodržet a jaké dokumenty je třeba předložit?

Pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, která mají rodiče ve vztahu k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče; rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a povinnost poskytovat výživné na dítě (viz vysvětlení k otázce 1). Následující vysvětlení se týkají **rodičovské péče a práva na styk s dítětem**.

Soudy pro rodinné záležitosti (oddělení obecních soudů) jsou příslušné pro řízení týkající se rodičovské péče a práva na styk s dítětem. Je-li k zahájení řízení nutný návrh, například v řízení o svěřením dítěte do výlučné péče v případě, kdy rodiče žijí odděleně, musí být návrh odůvodněný. Fakta sloužící k odůvodnění návrhu musí být doložena důkazy a dokumenty, na které se odkazuje,

musí být připojeny. V návrhu by rovněž mělo být uvedeno, zda se strany již pokusily o mediaci nebo o jiné mimosoudní vypořádání. Právní zastupování je nezbytné je ve výjimečných případech, např. u návrhů podaných v rámci rozvodového řízení. Není-li právní zastupování povinné, lze podat návrh přímo příslušnému soudu. K tomuto účelu jsou u obecných soudů pověřené soudní úřady (*Rechtsantragstellen*), kde lze podávat návrhy a další prohlášení.

Nejsou-li rodiče v době narození dítěte sezdaní, může být prohlášení o péči o dítě (ve smyslu společné odpovědnosti za péči o dítě) osvědčeno úředníkem odpovědným za dokumentaci při Úřadu péče o mládež, notářem, nebo za určitých okolností diplomatickou misí v zahraničí.

11 Jaké řízení se v těchto případech používá? Existuje zrychlené řízení?

V řízeních týkajících se rodičovské péče a práva na styk s dítětem platí Zásada šetření z moci úřední (*Amtsermittlungsgrundsatz*). Podle této zásady má soud z úřední moci prošetřit všechny rozhodující skutečnosti a není vázán argumenty stran.

Pokud je to odůvodněné a nutně zapotřebí, může soud v naléhavých případech vydat předběžné opatření. Je-li ohroženo blaho dítěte, musí soud ověřit, zda by nemělo být vydáno předběžné opatření, aniž by o to požádala jedna ze stran. Není-li možné dosáhnout vzájemně přijatelného řešení ve lhůtě řízení o právu na styk s dítětem, musí soud s rodiči a s Úřadem péče o mládež projednat otázku předběžného opatření.

12 Mohu získat právní pomoc na pokrytí nákladů řízení?

Občané, kteří kvůli své osobní a finanční situaci nejsou schopni hradit náklady na soudní řízení, jsou schopni je hradit jen částečně nebo formou splátek, mohou získat právní pomoc v řízení, včetně řízení u soudu pro rodinné záležitosti. Předpokladem pro získání právní pomoci je, že by zamýšlené právní kroky nebo právní zastoupení měly mít dostatečné vyhlídky na úspěch a neměly se jevit jako neopodstatněné. To také dává lidem s nižšími finančními prostředky přístup ke spravedlnosti. Stát v rámci právní pomoci, která se odvíjí od disponibilního příjmu osoby, která má na pomoc nárok, uhradí zcela či částečně náklady na soudní řízení, a v případě, že jí byl přidělen právní zástupce, také náklady na advokáta.

13 Je možno se odvolat proti rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti?

Pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, které mají rodiče ve vztahu k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče; rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a povinnost poskytovat výživné na dítě (viz vysvětlení k otázce 1). Následující vysvětlení se týká **rodičovské péče a práva na styk s dítětem**.

Proti rozhodnutím o rodičovské péči a o právu na styk s dítětem existuje opravný prostředek. Nezáleží na tom, zda bylo rozhodnutí přijato v rámci samostatného řízení, nebo v navazujícím řízení k rozvodovému řízení. V obou případech lze podat opravný prostředek.

Opravný prostředek se musí podat ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy je rozhodnutí písemně zveřejněno. Proti předběžným opatřením o svěření dítěte do péče lze podat opravný prostředek, pouze pokud byla vydána na základě ústního jednání. Tyto opravné prostředky se musejí podat do dvou týdnů. Opatření vydaná bez ústního jednání nelze napadnout opravným prostředkem. Předběžná opatření týkající se práva na styk s dítětem rovněž nelze napadnout opravným prostředkem bez ohledu na to, zda proběhlo ústní jednání či nikoliv. V těchto případech je však možné zahájit řízení ve věci samé. Ostatně předběžná opatření pozbydou platnosti ve chvíli, kdy nabydou účinku jiná rozhodnutí týkající se stejné věci.

14 V určitých případech může být nezbytné obrátit se na soud, aby rozhodnutí ohledně rodičovské odpovědnosti vymohl. Jaký postup se v těchto případech použije?

Pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, které mají rodiče ve vztahu k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče; rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a povinnost poskytovat výživné na dítě (viz vysvětlení k otázce 1). Následující vysvětlení se týká **rodičovské péče a práva na styk s dítětem**.

Je-li porušeno nařízení výkonu rozhodnutí týkajícího se předání osob a organizace práva na styk s dítětem, může dát soud povinné straně pokutu, a pokud ji nelze uplatnit, může nařídit odnětí svobody. Odnětí svobody může být za určitých podmínek také nařízeno rovnou. Rozhodnutí nařizující předání osoby nebo organizaci styku s dítětem uvede důsledky porušení nařízení výkonu rozhodnutí. Částka každé jednotlivé pokuty nesmí překročit 25 000 EUR, celková doba trvání donucovací vazby nesmí být více než šest měsíců. Dalším možným prostředkem výkonu je uplatnit proti povinné straně přímé vynucení. Není přípustné použít přímé vynucení proti dítěti, pokud má být předáno, aby se umožnilo uplatnění práva na styk s dítětem. Uplatnění přímého vynucení proti dítěti je přípustné, pouze pokud jde to v nejlepším zájmu dítěte a pokud není možné povinnost prosadit mírnějšími prostředky.

15 Co bych měl učinit, aby bylo rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti, které bylo vydáno soudem v jiném členském státě, uznáno a vykonáno v tomto členském státě?

Pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, které mají rodiče ve vztahu k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče; rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a povinnost poskytovat výživné na dítě (viz vysvětlení k otázce 1). Následující vysvětlení se týkají **rodičovské péče a práva na styk s dítětem**.

Rozhodnutí o svěření dítěte do péče a o právu na styk s dítětem vydané v jenom členském státě EU (vyjma Dánska) se v Německu uznávají na základě nařízení (ES) č. 2201/2003 (nařízení Brusel IIa), a proto se za tímto účelem nevyžaduje žádné zvláštní řízení. V Německu je však také možné požádat o prohlášení vykonatelnosti těchto rozhodnutí u příslušného soudu pro rodinné záležitosti. Toto prohlášení vykonatelnosti pak platí pro každého.

Před tím, než je možné v Německu vykonat rozhodnutí o svěření do péče přijaté v jiném členském státě, musí se podat návrh na prohlášení vykonatelnosti, jak je uvedeno v nařízení Brusel IIa, tj. rozhodnutí musí být schváleno k výkonu v Německu. Návrh se musí podat u místně příslušného soudu pro rodinné záležitosti, kde sídlí vrchní zemský soud (*Oberlandesgericht*). Návrh na prohlášení vykonatelnosti by měl být podán spolu s kopií rozhodnutí a s osvědčením od soudu v původním členském státě s použitím standardního formuláře uvedeného v příloze II nařízení. Navrhovatelé nemusí být zastupováni právníky. Navrhovatelé žijící v jiném členském státě však musí jmenovat schváleného zástupce v Německu. Soud pro rodinné záležitosti dospěje k rozhodnutí bez ústního jednání. Na základě tohoto rozhodnutí vydá vedoucí soudní kanceláře doložku vykonatelnosti. Opravné prostředky proti rozhodnutí soudu pro rodinné záležitosti lze podat u vrchního zemského soudu. Opravné prostředky proti rozhodnutí vrchního soudu se podávají u Spolkového soudního dvora (*Bundesgerichtshof*), pokud to vrchní zemský soud připouští. V Německu je pro návrhy na uznání a vykonatelnost příslušných jen 22 z více než 650 soudů pro rodinné záležitosti. Jejich adresy jsou k dispozici zde <http://www.bundesjustizamt.de/sorgerecht> – „Zuständige Gerichte,“ (v němčině) a <http://www.bundesjustizamt.de/custody-conflicts> – „Competent German courts“ (v angličtině).

Je třeba upozornit, že určitá rozhodnutí členských států o právu na styk s dítětem a o navrácení dětí protiprávně přemístěných nebo zadržovaných dětí mohou být v Německu uznána a vykonána, aniž by bylo zapotřebí prohlášení vykonatelnosti a bez možnosti toto uznání zpochybnit. I v těchto případech mohou také nositelé rodičovské zodpovědnosti formálně požádat o prohlášení vykonatelnosti pro tato rozhodnutí u německých soudů.

16 Na který soud v tomto členském státě bych se měl obrátit, chci-li napadnout uznání rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti, které bylo vydáno soudem v jiném členském státě? Jaký postup se v těchto případech použije?

Pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, které mají rodiče ve vztahu k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče; rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a povinnost poskytovat výživné na dítě (viz vysvětlení k otázce 1). Následující vysvětlení se týkají **rodičovské péče a práva na styk s dítětem**.

Také v tomto případě platí zvláštní příslušnost 22 soudů zmíněných v odpovědi na otázku 15. Návrhy na neuznání rozhodnutí o svěření dítěte do rodičovské péče se musí podat u soudu pro rodinné záležitosti při sídle vrchního zemského soudu, v jehož působnosti navrhovatel nebo dítě dotčené rozhodnutím obvykle pobývá. Podpůrnou příslušnost má soud pro rodinné záležitosti, v jehož pravomoci existuje zájem na neuznání nebo potřeba péče; v jiných případech je příslušný Soud pro rodinné záležitosti Pankow/Weißensee. Zahájení určovacího řízení v zásadě vede k tomu, že se pravomoc pro všechny záležitosti týkající se dotčeného dítěte soustředí na jednom místě, tj. o všech záležitostech týkajících se dítěte může rozhodovat jediný soud. Určovací rozhodnutí (o uznání nebo neuznání) však platí pouze v členském státě, kde bylo vydáno. Bez ohledu na to v Německu nicméně lze – třeba jen preventivně – vést určovací řízení s ohledem na neuznání rozhodnutí.

Co se týče tohoto řízení, použijí se odpovídajícím způsobem ustanovení o přípustnosti nuceného výkonu v prvním stupni, v odvolacím řízení a v řízení zahájeném na návrh.

17 Jaké právo použije soud v řízení o rodičovské zodpovědnosti, jestliže dítě nebo strany nežijí v tomto členském státě nebo mají různou státní příslušnost?

Pojem „rodičovská zodpovědnost“ zahrnuje všechna práva a povinnosti, které mají rodiče ve vztahu k dítěti. Důležitou součástí rodičovské zodpovědnosti je rodičovská péče; rodičovská zodpovědnost rovněž zahrnuje styk s dítětem a povinnost poskytovat výživné na dítě (viz vysvětlení k otázce 1). Následující vysvětlení se týkají **rodičovské péče a práva na styk s dítětem**.

Je třeba rozlišovat otázky použitelného práva od otázek soudní příslušnosti. Ve věcech rodičovské péče a práva na styk s dítětem (článek 8 nařízení (ES) č. 2201/2003, jakož i článek 5 Haagské úmluvy o ochraně dětí) jsou obvykle příslušné soudní a správní orgány obvyklého bydliště dítěte. Státní příslušnost naopak nehraje žádnou roli. Platné právo se řídí také Haagskou úmluvou o ochraně dětí. V souladu s touto úmluvou obecně platí na přisouzení, odebrání a výkon rodičovské péče, jakož i na právo na styk s dítětem právní předpisy státu, kde má dítě obvyklé bydliště. Rodičovská péče podle práva státu obvyklého bydliště dítěte bude v zásadě pokračovat, i když se místo pobytu dítěte změní. Vydají-li německé soudní a správní orgány, které jsou příslušné podle obvyklého bydliště dítěte, ustanovení o rodičovské péči a o styku s dítětem, řídí se tato ustanovení německým zákonem.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

 **Your
Europe**

This webpage is part of an EU quality network

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 15/12/2020